

[Landbrugsministeren.]

I forslaget er rådighedsbeløbene for det kommende år såvel som maksimumsbeløbene for lån til køb af byggegrund og for det tilskud, som i visse tilfælde kan ydes til indløsning af ældre pantegæld, optaget med samme beløb som i den gældende udlånslov.

For så vidt angår lån til opførelse af bygninger, afviger forslaget fra den gældende udlånslov ved, at maksimumsbeløbet for disse lån efter indstilling fra statens jordlovsudvalg er foreslået forhøjet med 1 000 kr. under hensyn til den fortsatte stigning i byggeomkostningerne. Maksimumsbeløbet foreslås således i lovforslaget forhøjet til 24 500 kr., idet dette beløb dog ligesom hidtil i visse særlige tilfælde kan forhøjes med indtil 2 000 kr.

De ved udlånsloven i fjor gennemførte nye regler om lånenes ydelse, sikring, forrentning og afvikling er uændret optaget i lovforslaget. Af hensyn til rettidig administrativ tilrettelæggelse af långivningen og af statens afhændelser af byggegrunde er det — ligesom i den nugældende udlånslov — foreslået, at rådighedsbeløbene og maksimumsbeløbene for finansåret 1960-61 forbliver gældende, medmindre andet fastsættes ved ny udlånslov. Denne forlængede gyldighed er dog foreslået begrænset til det følgende finansår.

Under behandlingen i sidste folketingsår af forslagene til den gældende udlånslov og til de i foråret gennemførte ændringer i loven om opførelse af arbejderboliger på landet gav jeg tilsagn om at anmode den i 1957 nedsatte kommission vedrørende statshusmandsloven om dels at undersøge mulighederne for at indføre en adgang til at yde tillægslån i ældre arbejderboliger, dels at behandle et af det konservative folkepartis medlemmer af folketingsudvalget udarbejdet forslag om ændringer i den heromhandlede lovgivning.

Disse opgaver har jeg pålagt kommissionen, som har meddelt mig, at den endnu ikke har kunnet afgive betænkning om de

nævnte spørgsmål. Kommissionen, som har lagt vægt på forlods at afslutte sit arbejde vedrørende statshusmandslovgivningen og afgive en betænkning herom, har imidlertid oplyst, at den påregner at kunne afgive en afsluttende betænkning om de nævnte spørgsmål vedrørende lovgivningen om arbejderboliger på landet så betids, at eventuelle til betænkningen knyttede forslag til lovændringer vil kunne fremsættes i indeværende folketingsår.

Med disse bemærkninger tillader jeg mig at anbefale det foreliggende lovforslag til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Indenrigsministeren (Søren Olesen): Jeg har herved den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om svangerskabshygienne.*

En gennemførelse af forslaget, der er en følge af det af socialministeren fremsatte forslag til lov om den offentlige sygeforsikring, vil betyde en ændring af de regler i loven om svangerskabshygienne, hvorefter gravide kvinder, der undersøges vederlagsfrit, har adgang til fribefordring i forbindelse med den sidste undersøgelse hos jordemoder eller læge før fødslen, således at reglerne herom så vidt muligt kommer til at svare til fribefordringsreglerne i loven om den offentlige sygeforsikring.

De ændrede regler, som ikke vil medføre væsentlige ændringer i den bestående adgang til fribefordring, tænkes nærmere uddybet ved et cirkulære fra indenrigsministeriet og sat i kraft samtidig med loven om den offentlige sygeforsikring.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale dette til tingets velvillige behandling.

Handelsministeren (Philip): Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring i lov om skibes bemanning.*

I de senere år har der inden for de fleste landes handelsskibsflåder gjort sig en ten-

[Handelsministeren]

dens gældende til anvendelse af større skibe end tidligere. Dette har især været tilfældet for tankskibes vedkommende, og så vidt man kan bedømme i dag, er der al udsigt til, at denne udvikling vil fortsætte i de kommende år. For at danske redere kan hævde sig i international skibsfart, er det nødvendigt, at de følger med i denne udvikling. I denne forbindelse er imidlertid spørgsmålet blevet rejst, om de gældende danske bemandingsregler vanskeliggør det for danske redere at konkurrere med udenlandske redere på rimelige vilkår.

De gældende bemandingsregler for dæksmandskab findes i bemandingsloven af 7. juni 1958. Loven foreskriver for skibe over 9 500 brutto registertons en forøgelse af dæksmandskabet med 1 matros for hver påbegyndt 1 500 brutto registertons. Denne regel giver imidlertid for de større skibe et dæksmandskab, der er væsentlig større, end hvad der kræves i andre lande. F. eks. forlanger man til bemanningen af et skib på 28 000 brutto registertons i Danmark en dæksbesætning på 26 mand, medens man i Norge forlanger 14, i Sverige 9, i Holland 9 og i England 10 mand. Rent faktisk sejler man dog i disse lande med 15-19 mand på dækket. For et skib på ca. 18 000 brutto registertons kræves der efter de danske regler en bemanning på 19 mand, medens der i de nævnte andre lande faktisk sejles med en bemanning, der varierer fra 12 til 16 mand.

Jo højere vi kommer op i tonnage, jo større bliver forskellen mellem den bemanning, vi kræver, og den bemanning, der benyttes i udenlandske skibe.

Vore bemandingskrav må på denne baggrund forekomme mindre rimelige og stiller vore skibe i en dårlig konkurrencestilling. Man må alvorligt befrygte, at bevarelsen af vor bemanningsskala vil føre til, at færre store skibe vil komme til at sejle under dansk flag, til skade for dansk skibsfart og for beskæftigelsen af vore søfolk. Man må også regne med, at en svækkelse af vore rederiers konkurrenceevne vil have uheldige virkninger for arbejdet på vore skibsværfter. Det er derfor regeringens opfattelse, at der må ske visse ændringer i bemandingslovens regler for dæksmandskabet for de store skibe, således at dansk

skibsfart får mulighed for at komme til at deltage i udviklingen på lige fod med andre søfartsnationer og i et omfang, der svarer til Danmarks stilling som international søfartsnation.

Problemet om bemanning af de store skibe blev rejst over for handelsministeriet allerede for godt et år siden af Danmarks Rederiforening og gav anledning til en række forhandlinger, først og fremmest mellem repræsentanter for rederne og sømændene, med henblik på at opnå enighed i dette vigtige spørgsmål.

Som et led i bestræbelserne herpå nedsatte jeg i august i år et snævert udvalg med den opgave at overveje spørgsmålet om en revision af de nævnte regler i bemandingslovens § 7, stk. 1. Omend der var ønsket fremme om at give et sådant udvalg et bredere kommissorium, fandt jeg det mest hensigtsmæssigt at begrænse udvalgets arbejdsopgave til det spørgsmål, der var aktuelt, og hvis hurtige løsning trængte sig på.

Udvalget afgav betænkning den 16. oktober d. å.; det fremgår af betænkningen, som er omdelt til folketingets medlemmer, at der under udvalgsbehandlingen ikke er opnået enighed om en samlet indstilling til ministeriet. Betænkningen begrænser sig derfor stort set til en redegørelse for den gældende bemandingslovs tilblivelse, dæksmandskabets størrelse i forskellige landes skibe, den økonomiske betydning af dæksmandskabets størrelse og de synspunkter, som parterne har fremsat i udvalget.

Det lovforslag, jeg i dag har den ære at fremsætte for det høje ting, er resultatet af de overvejelser, der herefter har fundet sted for at bringe vore bemandingsregler mere i overensstemmelse med den bemanning, der anvendes hos vore nærmeste konkurrenter. Under disse overvejelser har regeringen holdt sig for øje, at spørgsmålets løsning berører vore samlede skibsfartsinteresser og således også de søfolk, der bemander vore skibe.

Med hensyn til bemandingskalaen i lovforslagets § 1 bemærkes, at den er fremkommet ved, at den gældende skala er ført op til skibe på 15 500 brutto registertons. Der kræves dog i gruppen 5 000-6 500 brutto registertons 1 matros mere og 1 ungmand mindre end hidtil og i gruppen

[Handelsministeren.]

8 000-9 500 brutto registertons 1 matros mere og 1 letmatros mindre. Endvidere har man i skibe over 9 500 brutto registertons erstattet 1 letmatros med 1 ungmand. Forskydningerne tilsigter, idet der er vel mange uddannelsesstillinger i forhold til antallet af slutstillinger, en mere hensigtsmæssig fordeling af stillingerne i de forskellige kategorier. For skibe over 15 500 brutto registertons er indføjet en tonnagegruppe, der går fra 15 500 brutto registertons til 20 000 brutto registertons, og lovens maksimale krav er fastsat for skibe over 20 000 brutto registertons, i hvilke der kræves en bemanding på 14 matros, 2 letmatros, 2 ungmand og 1 dæksdreng, i alt 19 mand.

Under overvejelserne om lovforslaget har man været inde på tanken om at etablere et nordisk samarbejde om bemandingsspørgsmålet med henblik på at tilvejebringe fælles nordiske regler. Det drejer sig jo nu engang om et område, hvor der hersker en betydelig international konkurrence, og hvor det derfor må være naturligt at landene finder frem til ensartede regler. Det forekommer mig rimeligt, at man begynder med at finde frem til ensartede regler inden for de nordiske lande.

Et sådant nordisk samarbejde bør dog formentlig ikke begrænses alene til at angå dæksmandskabet, men bør hvile på et bredere grundlag. Endvidere vil det vel være naturligt under sådanne drøftelser at foretage en videregående sammenligning af, hvorledes forholdene er for søfolkene i de forskellige nordiske lande. Det er min agt i den nærmeste fremtid at sætte mig i forbindelse med mine nordiske ministerkolleger for at høre, hvorledes man stiller sig til at indlede et sådant samarbejde.

Med disse bemærkninger tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til en hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om forlængelse af lov om valutaforhold m. v.*

Efter at jeg den 10. november d. å. har fremsat forslag til lov om forlængelse af lov om valutaforhold m. v., har det til behandling af forslaget nedsatte udvalg modtaget en meget lang række henvendelser vedrø-

rende den i forbindelse med lovforslaget forelagte liberaliseringsliste.

Som følge heraf vil udvalget ikke kunne tilendebringe behandlingen af forslaget, forinden den gældende lov udløber med udgangen af indeværende år.

Jeg tillader mig derfor at foreslå den nuværende lov forlænget to måneder indtil udgangen af februar 1960.

Med disse bemærkninger tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Undervisningsministeren (Jørgen Jørgensen): Jeg har herved den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændringer af lov om ungdomsundervisning m. v.*

Den nuværende lov, der er vedtaget for godt 5 år siden, fastsætter i sin slutbestemmelse, at loven skal forelægges folketinget til revision senest i folketingsåret 1959-60.

Loven har efter min opfattelse i de forløbne 5 år virket tilfredsstillende. Elevtallene i de forskellige skoleformer og fritidsforanstaltninger er stadig stigende, og der har derfor ikke — bortset fra bestemmelserne om ungdomsskolens form og indhold — været anledning til at gå i gang med større ændringer.

For ungdomsskolen gør der sig særlige forhold gældende, som har medført, at man har måttet foretage ændringer af mere gennemgribende karakter, idet de nuværende rammer ikke er vide nok til at imødekomme de forventninger og ønsker, som man fra forskellig side, først og fremmest fra kommissionen om uddannelse af ikke-faglærte arbejdere, har givet udtryk for.

Lovforslaget er i øvrigt ledsaget af udførlige bemærkninger. Jeg skal derfor nøjes med her at fremsætte nogle mere principielle betragtninger.

Ungdomsskoledebatten er meget levende i disse år. Kravet om den faglige dygtighed bliver stærkere og stærkere inden for al ungdomsuddannelse, og kravene til den enkelte er i det moderne samfund stadig stigende. I disse år, hvor vi lægger planerne for de store årganges undervisning og uddannelse, må vi alvorligt overveje, om den ungdomsskoleundervisning, vi har at tilbyde ungdommen, også giver ungdommen det, den har brug for. Jeg tænker på alle dem,